

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Fritchard Ave. and McGregor Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial Library City

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

Address: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

PIK X.

Ч. 28 (1081).

СУБОТА, 10. БЕРЕЗНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 10th, 1928.

No. 28 (1081).

VOL. X.

АРАБИ ЗАГРОЖУЮТЬ БРИТІЙСЬКИМ ПОСИЛОСТЯМ В МАЛІЙ АЗІЇ.

Малі віддали Арабів, що є під командою султана Ібна Сауда, вже увійшли до Трансйорданії й заняли кілька сіл. — Британія готова до оборони Іраку й Ковейту.

ЛОНДОН, 8. березня. — Малі віддали Арабів, що є під командою султана Ібна Сауда, перейшли кордон Трансйорданії й заняли кілька сіл. Таку відомість приносить сьогодні депеша з Басри, в Іраку, на підставі інформацій з британських жерел.

Депеша далі каже, що Британія вислала перед мурами Ковейту 10 панцирних автомобілів, 10 аеропланів і транспортні автомобілі та очікують атаки. Моряки з британського кружляка "Емералд" патрулюють вулиці міста.

Вже від кількох днів депеші з Лондону приносять відомості, що Ібн Сауд, король Геджазу й султан Нежду, пригрозив до нападу на Ірак

й Ковейт, що є під контролею Британії. Він має до своєї розпорядимости 20,000 озброєних Арабів з племені Вагабі, які кожної хвилини готові увійти до Трансйорданії.

Депеші повідомляють також, що Ібн Сауд може зібрати навіть 300,000 Арабів, але вони не мають відповідного озброєння й тому не страшні для Великої Британії.

Для оборони Іраку й Ковейту британський уряд вислав багато літаків і панцирних автомобілів, а також три військові кораблі.

Ірак й Ковейт лежать на британській шляху до Індії й якби Араби забрали ці країни, Британія не мала б доступу до Індії. Через те й вона за всяку ціну буде боронити Ірак й Ковейт перед Арабами.

УРЯД ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ВИСЛАВ ЄГИПТОВІ ГОСТРУ НОТУ.

В ноті сказано, що в теперішній час Велика Британія не признає Єгиптові повної незалежності.

ЛОНДОН, 7. березня. — Британський уряд вислав до Єгипту гостру ноту, в якій каже, що в теперішній час Велика Британія не признає Єгиптові повної незалежності.

Британська нота дає ясно до розуміння Єгиптові, що Велика Британія не буде толерувати ніякого завоювання, що мало би перекладатися на британській владі в охоронюваній чужинського життя та майна в Єгипті.

Нота виявляє, що британський уряд побоювався від деякого часу, що єгипетський парламент може ухвалити такий закон, але так довго, як був вигляд на заключення договору, Британія стримувався від висловлення цих побоювань.

ЛОНДОН, 8. березня. — Уряд видав сьогодні довгий "білий папір", який обговорює

справу англо-єгипетського договору, що був відкинений миттєво суботі єгипетським парламентом.

З опублікованого документу виявляється, що переговори між Єгиптом а Великою Британією розпочалися 31. липня і тягнулися до листопада минулого року. Були це виступи переговорів між Сарватом Пашою, єгипетським прем'єром, що зрецигував минулої неділі, а сер Остенем Чемберлейном, британським міністром закордонних справ.

Сарват Паша, як агент британського уряду в Єгипті, прийняв усі пропозиції Чемберлейна й обидва підписали в листопаді договір, який мав бути ратифікований парламентом обох держав. А що єгипетський уряд відкинув договір, то Сарват Паша мусів зрецигувати з прем'єра.

В ЄГИПТІ ВИБУХЛИ ДЕМОНСТРАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПРОТИ УРЯДУ.

КАІРО, Єгипет, 8. березня. — Вчора вибухли тут студентські розрухи, під час котрих студенти вищої єгипетської школи напали на американську колегію й легко ушкодили декількох з тих, що боронили колегію, між ними настоятеля д-ра Россеа.

Студентські розрухи, що виникли з англо-єгипетського питання, вибухли тут також сьогодні рано. 1,500 страйкуючих студентів помашерували до Вафду, або головної квартири націоналістів, та обкидали камінням поліцію, яка заатакувала демонстрацію і пізніше їх розігнала.

В сутичці поранено 28 студентів і 8 поліцейських. Їх забрано до націоналістичної головної квартири, де дано їм медичну поміч. Бійка з поліцією викликала менші або більші розрухи й на інших вулицях, де

поліція побилала багатьох палками.

На знак такої самої демонстрації, шкільні учні в Танта, 55 миль на північний захід від Каїро, спалили три автомобілі, з котрих один належав до єгипетського команданта, якого добре потурбовано.

КАІРО, Єгипет, 5. березня. — П'ятеро студентів було тяжко поранених, коли поліція напала на демонстрацію проти британсько-єгипетського договору й проти уряду, контролюваного Британією. Велика студентська демонстрація, що відбувалася перед "Домом Нації", була остаточно розігнана поліцією.

Демонстранти несли написи, які палили уряд і договір.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

У Львові вибухли протижидівські розрухи

Польські націоналістичні студенти напали на дома, склепи й ресторани та знищили їх. — Триста осіб арештовано. — Студенти були озлоблені за те, що Жиди здобули два мандати у польським соймі. — Кімна поліція й військо патрулюють вулиці міста.

ЛОНДОН, 7. березня. — Депеша з Варшави до "Дейлі Мейл" повідомляє, що у Львові вибухли вчора розрухи, викликані невдоволенням з жидівським соймі. Кімна поліція й військо патрулюють те місце. Триста осіб арештовано.

Розрухи викликали студенти, які напали на дома, склепи й ресторани та понищили їх. Багато осіб тяжко ранено.

під час студентських вибриків. Депеша каже, що студенти були розлючені за те, що Жиди здобули два мандати у польським соймі. Кімна поліція й військо патрулюють те місце. Триста осіб арештовано.

(Студенти, що про них мова в депеші, це безумовно польські націоналістичні, або прапильніші сказати, фашистські студенти.)

ДАЛЬШІ ВІСТІ ПРО ВИСЛІД ВИБОРІВ ДО ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ.

Депеша з Варшави повідомляє, що в недільних виборах комуністи здобули около п'ятнадцять мандатів.

ВАРШАВА, 5. березня. — Вибори до сойму вже покінчені, але нема ще точних обчислень. Та з того, що вже є, можна ствердити, що "аналітичний" блок уряду, себто Пилсудського, одержить около 140 мандатів і буде найсильнішою соймовою групою. Через те уряд буде в групі, притягнувши до себе поменші групи, побудувати в соймі сталу більшість, яка буде його опирати. Вороги Пилсудського, а то вшехлопки і група Вітоса, провалилися цілковито. В минулий соймі мали вони 270 мандатів, а тепер не буде їх більше як 70. Соціалісти

здобули 65 мандатів і в той спосіб зросли на половину. Так само зросла радикальна селянська партія, а комуністи здобули около 15 мандатів, що викликало велике здивування серед буржуазії.

Пилсудський буде змушений тепер накладати з консервативною групою або з соціалістами. Вшехлопки дуже гадно озлоблені, а соціалістам Пилсудський не в силі зробити тих економічно-фінансових уступок, яких вони домагаються. Через те позиція Пилсудського, помимо його побіди при виборах, не така то дуже сильна.

ЗАСУДЖЕНІ САМОАНЦІ ВИМАГАЮТЬ ПОВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ.

АПІЯ, Британський острів Самоа, 7. березня. — Влада цього острова, настановлена урядом Нової Зеландії, який має мандат над островом, запропонувала звільнити під певною умовою 400 Самоанців, що були засуджені 28. лютого на шість місяців в'язниці за бойкот європейських склепів. У відповідь на це засуджені заявили, що вони домагаються, щоб островом Самоа правили самі Самоанці без білих урядників (настановлених Новою Зеландією або Великою Британією).

Чотириста засуджених за бойкот є членами Мау, або Самоанської Ліги, яка вже більше як через рік висловлює невдоволення і протест проти мандату Нової Зеландії над західним (британським) островом Самоа.

Сер Джордж Ричардсон, адміністратор острова, відповідаючи на домагання, щоб Самоанці самі правили собою, заявив, що таке домагання є бунтівниче й він не може брати його під увагу. Якщо умови, які він поставив, не будуть прийняті, ув'язнення засуджених буде продовжуватися, сказав він.

ВЕЛИКУ ЧАСТИНУ ПОЛУДНЕВОЇ ІТАЛІЇ НАВІСТІВ ЗЕМЛЕТРУС.

РИМ, 7. березня. — Велику частину полудневої Італії навістив сьогодні землетрус. Перші звідомлення з 19 міст, які відчували потрясіння, вказують на те, що кілька осіб було убитих, але матеріальна шкода не була велика.

З Мессіни, що лежить у північно-східній розі Сицилії, повідомляють, що землетрус був найсильніший від 1908 року, коли місто було зруйноване. Землетрус захопив територію в 5,000 квадратних миль. Комунікація з деякими містами

на цій території є сильно ушкоджена й відомості про шкоди в тих містах може не наспіють ще за добу.

В містах Піззо й Радіцена згинувло під час землетрусу кілька осіб і завалилися деякі будинки. В інших містах також є шкоди від землетрусу.

МІСТО МЕКСИКО, 7. березня. — Сьогоднішні депеші повідомляють, що в наслідок землетрусу, який навістив Сан-Грегарио-Актман у степній Пубеа, на вулицях міста поробилися шіліни.

В ДЕНВЕРІ АРЕШТОВАНО 32 РАДИКАЛІВ.

ДЕНВЕР, Колорадо, 7. березня. — Мейор міста Бен Стелетон отримав анонімний лист, який обвинувачував його за теперішнє безробіття в Денвері. У відплату за це мейор казав поліції арештувати місцевих радикальних робітників. Поліція перевела численні рейди й арештувала 32 радикалів.

ЗЛЮКАВТОВАНО ПОВЕРХ 27,000 РОБІТНИКІВ.

ШТОКГОЛЬМ, Швеція, 4-го березня. — Більше як 27,000 робітників у паперовій індустрії будуть виклинені завтра з роботи, коли увійде в життя льокавт, заповіджений власниками папірних. Багато робітників у паперовій індустрії вже є злюкавтовані.

Робітники категорично відкинули домагання фабрикантів, щоб збільшити години праці й обнижити платню. Обидва палати парламенту відмовилися взяти під увагу пропозицію, щоб до трейд-юній застосувати анти-тростовий закон.

ВИДАТКИ НА ВОЗДУШНУ ФЛЬОТУ АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 8. березня. — Видатки Великої Британії на військову воздушну флоту будуть вносити в 1928 році 1,625,000 фунтів стерлінгів (8 мільйонів 500 тисяч доларів) більше, ніж в минулий році.

В ПАЛЕСТИНІ ЛЮТЕЄ ПОШЕСТЬ ВІСПІ.

ЕРУСАЛИМ, Палестина, 8-го березня. — В околиці Адену, одного з двох важких морських портів Ємену, лютеє пошесті віспи, на яку згинувло минулого тижня 231 осіб. Рабін Адену проголосив два дні посту й молитви. (Знає, як рятуватися від пошесті!)

НАСЕЛЕННЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА В 1927 Р.

МОСКВА, 5. березня. — Газета "Ізвестія" каже, що минулого року Радянський Союз мав 146,989,000 населення. З того на Росію припадає 52.9 проц. Радянським Союзі є загалом 577 племен і 150 мов. Зі всього населення є 5 мільйонів більше жінок, як чоловіків.

ПІД ЧАС ЕКСПЛОЗІЇ ЗГИНУЛО 6 МАЙНЕРІВ.

БЕРЛІН, 8. березня. — Під час експлозії в копальні у Людвігсдорфі, на Шлеску, шістьох майнерів було убитих і 18 заспаних. Судьба заспаних майнерів невідома й пороблено старання, щоб їх вилучити наверх.

УБИТО 16 ПОВСТАНЦІВ. МІСТО МЕКСИКО, 8. березня.

Депеші з Гвадалахари кажуть, що в різних частях степу Халіско убито чотирох повстанчих ватажків і 12 їх послідовників.

КАЛІЯНО, Перу, 4. березня.

Довідаюся сьогодні, що поліція арештувала вісьмох провідників страйки докових робітників. Робітники вийшли на страйк, щоб добитися більшої платні й ліпших умов праці.

МУССОЛІНІ ГРОЗИТЬ ЗАКРИТТЯМ НІМЕЦЬКИХ ГАЗЕТ У ТИРОЛЮ.

В Австрії відбуваються протестаційні мітинги проти телеграмки Муссоліні. — Цілий німецький нарід стоїть непохитно за тирольськими Німцями, каже Лебе.

РИМ, 4. березня. — Прем'єр Муссоліні виголосив вчора в парламенті промову, яка була відповіддю на протест австрійського канцлера Зайпльа проти переслідування австрійських Німців фашистською владою у поудневій Тиролю, що належить тепер до Італії. Протест Зайпльа був зроблений недавно в австрійським парламентом.

У своїй промові Муссоліні між иншим загрозив, що закрий всі німецькі газети в Тиролю, якщо повторяться нарізання на фашистську владу в тій країні або протести проти переслідування Німців.

Муссоліні бундлочо заявив, що не стерпить ніякого влиштування чужої держави у "внутрішні" італійські справи.

Всі балачки про пропозицію справи перед Лігу Націй — Муссоліні назвав нонсенсом (нісенітницею).

"Ліга Націй? Женева? Що за надія!" — викликнув з глузу-

ливою усмішкою Муссоліні. ІНСБРУК, Австрія, 6. березня. — Тирольський соціал-демократичний посол Абрам заявив тут вчора вечером на великим протестаційним мітингу, що Австрійці заперечують італійському прем'єрові Муссоліні право диктувати їм, чи вони мають відбудувати мітинги.

Посол відчитав телеграму від президента німецького парламенту Гавла Лебе, який заперечує Австрії, що цілий німецький нарід непохитно й солідно стоїть за німецькими жителями Тиролю, яких угнітає Муссоліні.

Був це один з багатьох мітингів, що відбулися на знак протесту проти недавнього виступу Муссоліні, який осуджував Австрію за те, що вона обставала за Німцями в італійським Тиролю.

На мітингу ухвалено резолюцію, яка заявляє, що нарід Австрії буде боротися за справедливість і проти війни.

АЛБЕРТА УХВАЛИЛА ЗАКОНОПРОЄКТ ВІДНОСНО СЛАБОУМНИХ.

Є першою провінцією, де будуть переводити операції над слабоумними, щоб від них не було потомства.

ЕДМОНТОН, Алта., 7. березня. — Через ухвалу провінційного парламенту, переведену вчора вечером, Алберта стає першою провінцією в Канаді, що буде переводити операції над слабодумними. (Це значить, що на підставі ухваленого законопроєкту, слабоумні будуть піддаватися операції, після якої від них не буде ніякого потомства.)

Законопроєкт, що заводить такі драстичні міри, був прийнятий у третім читанні, однак лише після бурливої дебати, якої не бачив албертійський парламент від років.

Законопроєкт очікує тепер підпису заступника губернатора, після чого стане законом

і ввійде в життя. Проти законопроєкту виступила г. зв. Ліга охорони народу, яка каже, що законопроєкт порушує права народу. Ліга буде поборювати ухвалені закони судовою дорогою.

Міністр здоров'я Джордж Голлі, який вніс законопроєкт, заявив у парламенті, що всі жіночі організації в Алберті зв'язалися за законопроєктом.

Коли прийшло до голосування над третім читанням, урядові посли солідно голосували за законопроєктом і мали підтримку трох робітничих послів. Однак чотири голоси проти законопроєкту були віддані лібералами, консерватистами й двома робітничими послами.

У КИТАЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ ШАНТУН ПАНУЄ СТРАШНИЙ ГОЛОД.

ТСІНАН-ФУ, Китай, 5. березня. — Голод, якого надіялися, поширюється в страшних розмірах. Особливо охопив він провінцію Шантун. Десять мільйонів людей живляться дерев'яною корою і мохом, бо інших рослин та собак вже не стало. Доходить навіть до людодійства. А коли не прийде поміч, то канібалізм пошириться на великі розміри. Заморене голодом населення випробує в чужину тисячами молоденькі дівчата. Зарази і хвороби поширюються в нечуваній швидкості.

До такої руїни довели край воюючі китайські генерали, які здирали страшенно високі податки на три роки вперед. Населення безборонне і дев'ятьма мільйонами править 150,000 жовірів, здираючи з нього останню кошушину. Помимо хаосу, Китай взявся рятувати

КРИЗА В КОРКОВІЙ ІНДУСТРІЇ ІСПАНІЇ.

МАДРИД, Іспанія, 8. березня. — В іспанській корковій індустрії, яка постачала дві треті світового запотребування коркія, наступила криза наслідком великого зменшення запотребування. Більше як половину робітників відложено від праці, а ті, що ще працюють, заробляють по 12 песетів (около \$2.00) денно в порівнянні до 18 песетів, що заробляли попередньо.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and Published Weekly by the WORKERS and FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Прічард і Мак'єгоров, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ВЕЛИКИЙ ЄРЕТИК.

Молюсь правді на землі, А більш нікому не молюсь!

Біографи Шевченка і, взагалі, українофіли великого надають значіння ролі добрих людей в його житті. Як же ж! Що було з Шевченком до зустрічі в Літньому Саді?

Маярський підмайстер. Чоловік заробляв собі на прожиття? Паркани розписував.

І от його замураного, з дьогтем на чоботях, привітали, повели у чисту хату, чисто одягли, повели до славновісних майстрів слова і пензля.

Ціле гроно уславлених на цілу Росію того часу іменів. Брюлов, Жуковський, Венеціанов, Вієлєгорський. Зацікавилися кріпаком пана Енгельгардта. Розпитували. Дивувалися. Садовили з собою хліба злісти. Пани! Дворяне! Ручкалися.

Сам цур зацікавився хлопцем. Усі вмиг поставили меценатами. А ну як геній великий прийшов у Росію? Слава і підпора.

Престола, отечества. І добре вчився парубок. Академію скінчив з медаллю. Зробився на цілу Росію першим майстром офорта. Улюбленим учнем великого Брюлового. Все було чудесно, все йшло добре.

Та ба! Почав писати — ні сіла, ні влада, — Хохлацькі вірші!

Перше воно й цікаво було. Кумедно. За обідом пани лишали його вірші на десерт.

Петербурзьке панство влаштувало гучні бенкети з музикою, возліяннями і наприкінці, роблено "Сюрприз гостям".

Випускали Шевченка. — У нас сьогодні, знаєте, хохлацькі вареники и... Шевченко.

Тот, который... поэт. Ха-ха-ха... Прямо по-хохлацьки?

Совершенно по-хохлацьки! В сапогах! С дегтем! Го-го-го!

Що-ж! З посміху люде бувають. Цікавий "хохол" ходив по тих бенкетах, гуляв з панями, їв вареники, та своєї вдачі не міняв. І от почалося щось погане. Пішли якісь чутки.

Поголоши. Не добрі! Шевченко, той саме Шевченко, панський улюбленик і сальоновий шут — почав писати вірші.

Проти панства. Проти "престола" і "отечества". Стискували плечима і робили многозначну посмішку —

Это понятно. Отсутствие воспитания. — Да, да. Образования... Вот, вот!

Все-таки... происхождение... сказывается... Как волка не корми... — Деготь!

Петербурзькі салони великопанські позачинилися для "хитрого хохла".

— Какая черная неблагодарность... Мы все... — И сам государь...

Гострий язик Шевченка, його поетичні імпрізації — не завжди пасували до господ друкованого панства. "Інтелегенція" теж не розуміла, що можна не для сміху, а таки насправді дбати про розвиток "малорусской" літератури.

Для чого? Почему? Что за ересь?!

Таким чином було з "чужими". А в тім і з "своїми" не десь було. Заснувалося Кирило-Методієвське братство федералістів — слов'яно-українофілів. Шевченко пристав до їх. Але то все було люде.

Вчені-перевчені. Люде поважні, обережні, розмірковані. Дуже поступові. Ліберали... Але... Щось не пасував Шевченко і до їхньої кумпанії. Серед їх усіх був він.

— Найчервошій. І ось маємо відомості про те, що Шевченко держали од братства оддалік.

Сильне просто це пояснюється: гарячий поет дуже-дуже похизнув учених слов'янофілів "у політику".

Та й загалом був із Шевченка непевний слов'янофіл і кпив, часом, з тих, що притримо "в слов'янофілі Так і прутся..."

А далі-то він і зовсім скінчив з слов'янофілством. У "Кавказі" він вітає спокійну революційну силу в одичному символі Людини-Борця.

"Скутого Прометея. Звертаючись до лицарів великих, оборонців усіх пригноблених, передових борців, закликає до переможної боротьби:

За вас сила, за вас воля і правда святая...

Тут він за "чурек і сакло" проти "слов'ян". Тут він навіть проти христ'ян.

... Ми навчим, Почему хліб і сімь почім... Ми не погани, Ми настоящі христ'яни...

А от ви, мовляв,

— ще темні... Догматами не просвіщені. У нас навчались. В нас — дери. Дери та лай. І прямо в рай... Французів ласи, продаем Людей... Ми не гішпани. Крий нас, боже, Щоб крадене перекупать, Як ті жиди: ми по закону. По закону апостола Ви любите брата?

Ви любите на братоні Шукуру, а не душу, Та й лупите по закону: Дочі на кожухок, Жінці на патинки...

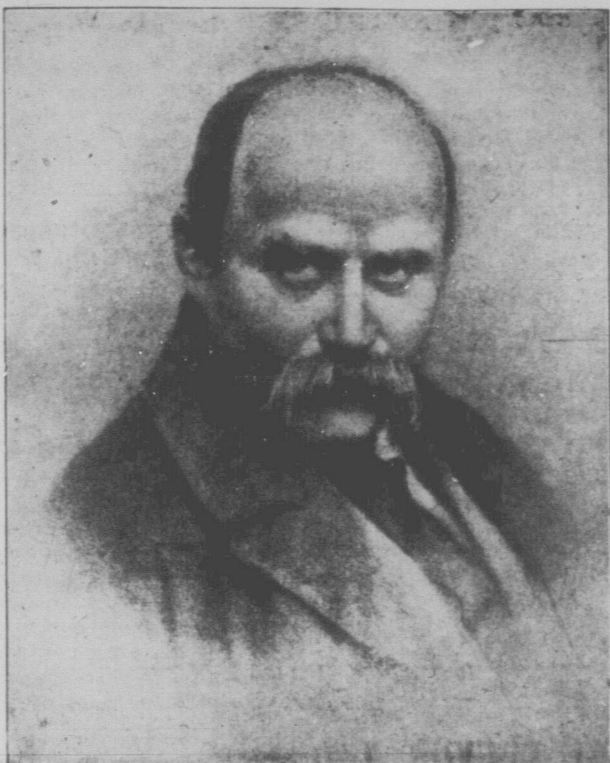
Ось дві головних риси творчості, два виразно зазначених "ізмів".

Прометейзм і адогматизм. В релігійні взагалі, в християнстві зокрема, з його був, передовсім,

Великий еретик. І за цей еретизм багато мусів перетерпіти і за животної, та не дали спокою і пам'яті його по смерті. Цікава доля спіткала одну його поему "Марія".

Українські патріоти писали на неї цілі доноси. Це вже не чужі, а литомі українські поли-інквізитори, ще й українські шовіністи. Був, скажемо, такий собі уніятський полк — Огоновський. І ось що він писав:

"Прошу переглянути особливо II том "Кобзаря" Шевченкового, виданого в Празі 1876, который "Просвіта" з таким за-

плом межі молодіж розпространяє — а... скільки там богохульної ереси і нігілістичної гнилі!"

Що-ж "Просвіта"? Дала одкоша? Ні.

Навіпаки! "Просвіта" поспішила вигородити себе і "виправдати" поета. Усі ці протирелігійні твори писано, бачите, "коли дух Шевченка тяжкою неволею вже зломлений був". А що до ширення "Кобзаря" то це, мовляв,

брехня. "Одповім же на зловбий закид, будь-то би товариство "Просвіта" на силу пхало молодіжкі том II Празького видання. Позволю собі дати о. Огоновському одно важне пояснення.

Празьке видання всі перли Шевченкової музи має в першій томі і властиво цей тільки том призначений для загалу. В той другий, входять твори слабші, проти російського правительства. З цієї причини (?) напечатаний т. II в далеко меншій числі і хотя менший об'ємом, коштує дорожче..."

Цей другий том не продавано зовсім молоді. Наприкінці "Просвіта" заявляє, що "постановила собі найважливішою ціллю ширити в народі — релігійність і моральність!"

Он воно як. А тимчасом Шевченко поважав біблію (хоч власне за її поетичні властивості) не менше пізнаного геніального "кухаркиного сина" — Августа Стріндберга.

Шевченкові справді протестанство було миліше від православ'я (й католицтва) з його покірливістю перед начальством і панством.

Хох у своїх релігійних поглядах він перейшов до старої первісної релігії природи з цілковитою негачею ідеї бога.

За коштунство Шевченка арештував у р. 1850 в Межерічі, Черкаського повіту справник Кабашніков.

Бо казав, що "матір божа була покритка". Саме тоді писав він "Марію". Та для справника був инший мотив: він хотів примусити Шевченка дурно змалювати з його портрет "во весь рост і безолицько".

А Шевченко не схотів. Сумний підсумок робить Драгоманів, що до українських прихильників Шевченка. В Росії його прокляв найближчий його приятель і в Австрії його поділено на двое.

Земляки! Патріоти! Товариші Шевченка не друкували поеми "Марія" аж до 1876 року. А присяглися, "що кожна йота Шевченкова мусить бути відома". Нарешті дійшло до того, що "Марію" підроблено в польськомому дусі. Утворено апокриф!

У Харкові р. 1910 вийшла ціла книжка з "переглядом" Шевченкової поеми і текстом "нової" поеми, ніби-то, "по четвертому чнемусь рукопису". Цікаві речі розповідає автор "перегляду" про те, як українська поважна письменниця зазуджу поему. Як слідом за нею якийсь "філолог" Українець, директор гімназії, "люблячий українське письменство" теж висловлюється, що "Марію" писав "полуписьменний грамаїтка".

Зате сам автор "перегляду" — людина освічена, особливо в богословських науках. Крім того з його український патріот, полюблює мисту українську мову, а не ту, — "як тепер куять слова".

Хто-ж він такий?... Він сам про себе каже: "я змальства, в 40-х — 50-х роках жив осеред — українського міщанства". Бачите!

Тим-то і має ідеально чисту клясову свідомість. Від навіть дорікає Шевченкові, що, пишучи про селянство кріпацьке, про тих наймитів та наймочок, він

"дуже омаляв каже в своїому "Кобзарі" про життя-буття вільного послиствя українського".

А про братство українських федералістів каже: "Краще багато було-б для України, як-би зовсім і в зародку не було у Києві того фантастичного Кирило-Методієвського братства, через котре славетний наш кобзар поламав у салдаську неволю".

Підробить поему і потім ще повертається язик казати "славетний кобзар"...

А далі каже про "Марію", що поема "нагадує стародавню грецько-ідолянську мітологію про богів і богинь парнаських та лісових наяд, дріяд-русалок"... Таку традицію калічення Шевченка "по-приятельські" розпочав З. Лазаревський, один з найбільших приятелів Шевченка, якому він лишив свої рукописи, і от цей Лазаревський

був цензором і підписував заборони творів Шевченка.

Що то значить еретиком бути! Буди в його й інші ереси, як на інші часи. Не буши знайомий ані з фемінізмом, ні з иншими "ізмами", взагалі дійшов самотужки

— Від думки про вінчання по любові до шлюбу без вінчання, а далі й до вільного кохання. Поет не займався господарськими, економічними справами, але він писав з обуренням про

торгівлю землею. Писав пророче і про кров дітей панських.

Ненавидячи усіх, "богобоязливих", що храми мурують, правдою торгують, поет бачив пекло на землі, отож натоміщ вірив і в те, що буде рай на землі,

а не на небі. А це буде тоді, як не буде ворогів-супостатів трудящого люду, а будуть просто люди на землі.

Ця віра поетова не прибрала в його наукообразних форм. Поет не був книжним соціалістом. Вийшовши з народу, він не мав часу перечитувати ті всі книги, бо опинився по-за життям.

А в тім, Шевченко мав поетичну уяву про краще життя в майбутньому. Він у це вірив непохитно. І як-би не вороги та друзі, що тільки добивали поета, то ще-б яких скарбів видав Шевченко, бо то-ж істинно було

необроблене золото. "Громада" українська, ця "капуста головата" ще й досі аміє лише добивати, а не утворювати кращі умови для людей.

Панство українське нічого не дало поетові, ні доброї поради, ні вітхи, ні науки, ні слова привіту правдивого, нічого, крім уделливих брехливих загальників. Самітно зріс у бур'янах, мрюючи про крашу долю. Самітно жив "у бур'янах" українофільського туподумства, самітно вирушив у далеку поетичну путь, як у дитинстві далекому шукати стовпів, що підпирають небо.

В. Корж.

НАШІ КЛІЧІ ДО ДЕСЯТИЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ТУРФДІМ.

III. Говорючи до десятилітнього ювілею ТУРФДім про наші дусягнення, треба також говорити про наші недостачі. І говорити про них так, щоб їх усунути.

Нема, як то кажуть, нічого на світі удосконаленого, то не можемо й ми похвалитися своєю організаційною досконалістю. У нас є багато хиб, є багато більших і менших недстач, які дуже перешкаджають успішному розвитку нашої організації.

Ми ці хибі й недостачі бачимо. Бачимо їх і в центрі, бачимо з центра на провінції, бачуть їх самі товариші на місцях. Ми боремося з цими хибями, витрачаємо на боротьбу з ними багато енергії, а часами просто знеохочуємося та кажемо: "Ет, якось то воно буде".

Найдодовнішою підваліною організаційної й культурно-освітньої праці є дружність, солідарність і активність членства, як кожного відділу зокрема, так організації в цілому. Коли є згода і однодушність між членством, коли все членство енергійно працює для добра організації, коли нема непорозумінь, особистих хоробривих амбіцій одиниць — тоді організація розвивається, тоді яку-б роботу відділ не розпочав, він її успішно виконає. Де згода, солідарність і дружба працюють членства, хоч не дуже то чисельно, там симпатія загалу, там гарні наслідки праці.

Ц.В.К. ТУРФДім дав між иншими такі клічі до дня десяти роківковин своєї організації: Ставайте! членами Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім!

Збільшуйте членство ТУРФДім приєднуванням до него тих робітників і фармерів, робітниць і фармерок та їхньої молоді, які до цього часу стоять ще осторонь від організації!

Організуйте нові відділи в тих місцевостях, в яких нема ще наших організацій!

Викоринюйте з наших організацій всякі непорозуміння і

встановіть у них справжно пролетарську солідарність і єдність!

Піднесіть активність членства, запровадьте організаційну карність та правильний і рівномірний розподіл праці!

Ось ці клічі є якраз найдоповнішою підваліною усієї праці нашої робітничо-фармерської організації. Головно два останні клічі. Ми є за масовою організацією. Ми є за тим, щоб кожний робітник і фармер був членом організації. Але ми також за якістю членства. Ми не кажемо — розумієш ти значіння організації, чи не розумієш, стаєш членом організації не тому, що уважавш це своїм обов'язком, а просто так собі, аби бути членом, ставай, нам це байдуже — ми такого не кажемо. Ми хочемо й кажемо, що кожний член організації повинен розуміти значіння організації і свої обов'язки в ній. Коли він цього не розуміє і не хоче розуміти, то нехай краще не стає членом. Коли він вже ним став і є в організації тільки намулом, то краще він зробить, коли для добра організації виступить з неї.

Ми вітаємо малосвідомого члена, коли він вступає до організації, але коли вступає тому, щоб набратися в ній свідомости. Такий член чи членкиня є в організації бажані, корисні.

Є в організації члени, які думають і то "перековано", що вони тільки одним тим, що є членами організації, роблять її велику прислугу або ласку.

Є члени, що роки стоять в організації і для її добра чи розвитку пальцем-об-пальцє не вдарять, хіба прийдуть колись-не-колись на збори та покритують других, що не зробили того, чи иншого як слід. І те, що вони прийдуть на збори, уважають за велику працю. Ми знаємо таких членів. Іх ми найдемо в кожному відділі. Вони "критикують" не тільки на зборах, але й пошепки поза углами. Іхне задоволення в житті — це приватні безконечні балачки про другого свого товариша або товаришуку, пересуди, збуван-

ня часу на пустомельстві.

Книжки корисної такої член не прочитає. Газету читає тільки по наголовках, бо він й так вже "все знає". Але до "дебати" стане десь з противником, наговорить дурниць, скомпромітує організацію, бо він на неї покладається й себе самого виставить на сміх, хоч до цього не признається.

Ось з чим ми повинні також повести рішучу боротьбу в цьому ювілейному році.

Ми говоримо багато про неграмотність, про боротьбу з нею. Останній з'їзд ТУРФДім в одній із своїх резолюцій сказав: "Смерть неграмотності!" Дуже гарно. Давайте серйозно візьмемося у всіх наших відділах — як загальних, так і Жінкєсєкїх, викоринювати неграмотність. Але одночасно починаймо з другого кінця: починаймо вчити читати вже грамотних. Починаймо вчити працювати в організації й для добра організації — недбалі, лінивих, зарозумілих. Заставо критиків вчити нас краще працювати не ротом, але руками, мізком, власним прикладом.

Чому один товариш чи товаришка може цілі вечери віддавати для організації, а другий підочого рук своїх не приложити? Чому, коли ширій робітник, який працює над собою, прикладається, прислухається, вчиться, випередить старого "лідера" — викликає до себе заставити і навіть ворожнечу того старого члена, який через недбалість і байдужність занедбав свій розвиток і лишився позаду?

Це все на поверховний погляд — дрібні, здається, справи, але вони точать організацію, вони спинають її розвиток. І їх треба усунути. Іх треба випекти розпеченим залізом організаційної дисципліни. Новоступинишним членам, що не є ще познайомені як слід з організаційною роботою, ми можемо простити, ми повинні їх вчити. Але тих, що вже роки стоять в організації, що вмють, але не хочуть, або вмють тай "забули" — треба заставити хотіти і вміти.

Ще є одна болячка, яка часто причиняє дуже дошкульні болі організації — це занушення до організації особистих справ, це особисті урази одного члена до другого. Ніяких особистих порухунків в організації не сміє бути. Як чи другий, можемо собі не подобати когось особисто, але цього в організації не сміємо вносити. Ніякий член чи членкиня не сміє в організації ставати на нагіткі при кожній нагоді своему, "ворогові". Організація не місце особистих порухунків. Організація — це громада людей з однаковими думками й переконаннями, з однаковими ідеями. Коли цього нема, то це не організація.

Спитаєте: в такому разі, хто-б щось там собі в організації не робив, то не вільно його критикувати? Ні, не так. Критика в організації допустима, навіть потрібна, але критика розумна, будівнича, а не руйнівна. За погане, нетактичне діло, за некорисний поступок, за невиконані обов'язки треба членів, чи заряд, скритикувати, потягнути до відповідальности. Але робити це так, щоб направити помилку, а не щоб її ще погіршити. Розумна критика є цілющим ліком на рану і член чи членкиня, який на неї заслуговує, повинен не тільки не ображатися, але прийняти її з вдячністю.

Ті члени й членкині наших відділів по цілій Канаді, які пізнають себе у вище написаних рядках, тобто побачуть, що це до них відноситься, нехай, як хочуть, ображаються, але нехай поступають так, або нехай починають від десятилітнього ювілею ТУРФДім починуть так поступати й так працювати в організації, щоб вище написане більше до них не відносилось.

Так давайте-ж з днем десяти роківковин ТУРФДім прогослосимо війну недбалству, байдужности, особистій амбіції, зарозумілості! А на місце їх прогослосимо боротьбу за єдність, солідарність, активність, за велику колективну працю всего членства!

Валичєв.

МУЗЕЙНА СПРАВА НА УКРАЇНІ.

(Докінчення.)

На Україні багато пам'яток старовинних.

У нас дуже поширена така думка: “Хіба цікаве те, що під самим носом? От там десь по великих містах!” І дуже часто люди не помічають надзвичайно цікавих явищ, не знають пам'яток минулого, що є в їхньому селі, і мріють поїхати до Москви, за кордон, щоб оглянути там великі музеї. І як не дивно, коли з великих міст всі не приїждять у наше село, розпитують, записують, шукають і радіють кожній знахідці з минулого життя.

Україна, особливо її південна частина та Київщина, дуже багата на різні пам'ятки колишніх народів, що заселяли теперішні українські землі. На березі Чорного моря були грецькі колонії, в степах Херсонщини й Катеринославщини жили кочові народи — Скити, пізніше на Дніпрі осіли Слав'яни, в одинадцятому віці на Україну приходили Татари з Азії, була козаччина, Литва, була Польща, ходили по Україні орди Турків і Татарів, воювали Шведи і т. д. Кожен цей народ залишив у землі й на землі численні пам'ятки свої, переважно зброю різну, річч до машинного побуту, могили й спорохнівлі кістки своїх покійників. Багато лишилося серед народу різних легенд, переказів, оповідань.

Збирати оті всі пам'ятки завжди було чимало охочих людей, та не кожен умів їх слід це робити. Люди часто шукали скарби, розкопували могили без ладу, псували старинні річч, шукаючи золота то-що. Ос отаке збирання старовинних річчей багато пошкодило науці. Тепер мало вже могла залишитися, мало знаходиться пам'яток з минулого, а проте, ще й досі руйнація та грабунки історичних пам'яток продовжується.

ОХОРОНА ПАМ'ЯТОК МИНУЛОГО.

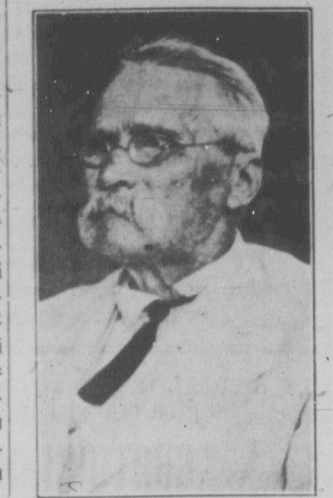
На Україні існує Всеукраїнський Комітет Охорони Пам'яток Старовини. На місцях є окружні комітети. Ці комітети перебувають при музеях. Їхнє завдання — стежити за тим, щоб ніхто свавільно не руйнував старовинних будівель, не розкопував самочинно могили, щоб усякий, хто знайшов яку старовинну річ, віддав чи продав до музею. Кожна старовинна монета, уламок зброї, грошовище яке небудь, — все це має велику наукову цінність, бо на підставі таких річчей наука-історія розповідає нам, як жили люди колись, які в них були звичаї, порядки, лад. Коли оті всі річчі вміло зібрати, виставити на показ людям у музеях — від цього буде всім користь.

Майже в кожному окрузі є музей. Як де, ці музеї не великі, тільки почали організува-

тися і тому їм наше селянство мусить допомогти. Тож обов'язком кожного громадянина буде пильнувати за тим, щоб різні знахідки стародавніх річчей не хоронилися в окремих людей, а здавалися до музею, щоб не руйнували старовинних будівель то-що.

МУЗЕЇ МЕНШІ ПО ІНШИХ МІСТАХ.

Ми не будемо докладно описувати всіх цих музеїв, вони дуже схожі, невеликі, в них зібрано річч з життя округів, з революційного руху, показують природу — рослини, тварин та птахів своєї місцевості. Такі музеї є по містах: Біла-Церква (гарний музей з історич-

АКАДЕМИК Д. ЯВОРИЦЬКИЙ, керівник історичного музею в Дніпропетровську, знавець історії козаччини, видатний український вчений.

но-археологічним, побутовим, мистецьким та військовим відділами), Гумань, Кременчук, Ромен (тут цінний ще відділ місцевого виробництва — тютюн, цукор), Прилуки (має і театральний та великий сільсько-господарський відділ, окремо сільський відділ про навчання сліпців, про їхнє життя, що його впорядкував проф. Шербіна, сам сліпий), Лубни, Бердичів, Коростень, Конотоп, Старобільське, Глухів, Мелітопіль, Червоноград, Переяслав, Артемівське, Запоріжжя, Золотоноша, Хорол, Звенигородка, Лебедин, Гадяч, Миргород, Вовча, Путивль (на Чернігівщині), Остер, Лохвиця (є матеріал та рукописи письменника-незалежника Архипа Тесленка), Черкаси, Винниця (музей має великі збірки виробів з глини, тканини, килимів, картин різних старих художників, є про твори та рукописи письменника М. Коцюбинського, що народився у Винниці), Нікопіль (цікаві збірки історичні), Купянське (гарні зібрані річч. про місцевий край та сільське господарство), Зінов'євське (музей цікавий сільсько-господарським відділом), Ніжин (музей має багато річч видатного письменника Гоголя, велику збірку монет), Новгород-Сіверський, Сониця на Чернігівщині (невеликий музей мі-

сцевого характеру), Ізюм, Перемийське.

Цікавий музей в місті Маріуполі, де добре дібрано різні річч з місцевої природи та людського промыслу. Тут же є і великий рибальський відділ. Зовсім мало кому відомий невеликий, але дуже цікавий музей Володимирський, на Харківщині, в маєтку Харитоненка (коло Натальська). Цей пан кохався в старовинних і дорогих річч, купував різні вироби, меблі. Тепер все це схоронено. Тут можна бачити, як жили великі пани, чим прикрашували свої хорони та свої церкви. Такий же музей є і в селі Сокиренці, в маєтку великого пана колишнього, Галагана. Тут не все владось зберігати, але ще лишилося чимало старовинних річч, картин, посуду та обставини.

Луцький музей — цікавий збірка річч з гірничого промыслу та минулого життя Донбасу.

В Автономній Молдавській Соціалістичній Радянській Республіці музеї є в місті Ананьєві, невеликий музей, загальної характеру, та ще в місті Тирасполі. Обидва музеї виставляють річч з місцевого життя природи, є трохи і про минуле цього краю. Музеї у всьх часті поповнюються і згодом будуть повно відбивати минуле й сучасне життя Молдавії.

МУЗЕЇ В ГАЛИЧИНІ.

Галичина Україна довгий час була під владою Австрії. Влада австрійська зовсім не піклувалася про таку справу, як збирання старовинних річчей з життя галицьких українців. І хоча Галичина так само має довгу свою історію, є там немало пам'яток старовинного життя, тут довгий час суспільність не могла зібрати коштів на заснування музею. Правда, при кожному церкві був ніби то маленький музей: старовинні книги, церковний одяг, гроші. З таких же церковних музеїв пов-

став і найбільший у Галичині Львівський Національний Музей. В 1905 р. було 3 українських музеї: Народного Дому, Ставропигійського Інституту й Наукового Товариства імені Шевченка. Кожний з цих музеїв був невеликий, неспорядкований. Перед самою війною вирішено було ці всі три музеї об'єднати в один — національний, для якого було нагуртовано гроші придбано гарне помешкання. Тепер цей музей цікавий старовинними книгами, портретами, зброєю, виробами майстрів золота та срібла, збіркою монет і історичних річчей з побуту Галичини. Є ще невеликі музеї на Волині та Подляшшю, але вони особливо значіння не мають.

Панська Польща зовсім не дбає про музейну справу українську, не відпускає грошей на музеї. Через це й робота цього львівського музею зовсім невелика. За 1925 р. його відвідало тільки 687 осіб. Цікаво порівняти роботу музеїв на Радянській Україні. Скажімо, Полтавський музей протягом того-ж таки року відвідало 72 тисячі 426 глядачів, музей Харківський Археологічний відвідало 4 тисячі людей, Херсонський історично-археологічний музей — щороку відвідує 25 тисяч людей, Дніпропетровський історичний музей — 20 тисяч людей.

Ці цифри показують, який великий інтерес до минулого життя має робітництво й селянство Радянської України. Це показує також і те, що наші музеї зуміли правильно організувати свою роботу, зуміли зацікавити людину, що наші музеї не є тільки збірки старовинних річч, як це було колись і як є ще й досі в Галичині, а стали установами, де можна почитати, здобути знання. Наші музеї широко влаштовують лекції, доповіді, різні вистави, до них легко доступні найбіднішому селянинові й робітничові.

Мих. Биковець.

ДО ЧОГО ДОВОДИТЬ БРЕХНЯ ДУРИСЬВІТСЬКИХ ГАЗЕТ.

В залізничних шапах, як звичайно, в обідній час робітники дбають не тільки про те, щоб наситити утробу грішною, але й щоб поговорити про політику. В спірарських шапах у Вінніпегу працюють робітники різних поглядів і переконань. За останній час в шапах було багато тем для балачок. Розкол між патріотами, мандричка Григорієва, більшовики, католики і т. ин.

Починає робітник обідати, разом починає балакати про політику. Кожний має своїх сторонників, кожний по своєму боронить ту справу, яку уважає справедливою. Якось недавно зайшла між робітниками балачка про те золото, що привезла радянська влада до Америки для провадження торгівлі, а аме-

риканський уряд не хоче визнати радянського золота за золото. — Бачите, — каже один робітник, — капіталістичний уряд так ненавидить і боїться більшовиків, що не хоче навіть визнати, що радянське золото є справжнім золотом. Неначе-б то золото може бути не золотом. У відповідь на це виривається один робітник — греко-католик і ні з цього, ні з того, починає казати, що на Україні Жиди захопили землю, мають автономію, а Українцям нема нічого. Почалася довкола цього суперечка. Інші робітники почали казати, що це неправда. — Що ти мені кажеш, що це неправда, — каже той робітник-католик, — коли про це

пишуть самі харківські “Вісті” число 204. — А ти читав? — Авжеж, я сам читав. Я бачив не читав, то й не говорив би. Я читав. Там так і написано, що Жиди захопили землю, мають автономію, а Українці не мають нічого, тому тепер вони мусять там боротися. Дехто з робітників сміється, дехто каже, що це брехня, але певна частина робітників хитється, непевна себе, бо-ж виходить таке, що сам чоловік читав. — Ану принеси завтра це 204 число харківських “Вістей”, — каже один з робітників, — нехай ми побачимо, чи справді там є таке написано, а тоді повіримо. — Еге, а дзуськи не хочете! Не принесу, але що я читав, то так читав, бо там є таке написано. Скінчилася дебата, робітники розійшлися до праці.

На другий день при обіді знову та сама тема. Несподівано один з робітників винимає нещасливе 204 число харківських “Вістей” й каже до католика: — Не хотів ти принести, то ось я приніс це число. Хоч прийшло мені за ним пройтися, але дівав я його. Ану-ж но йди покажи, де ти саме виписав тут таке, що Жиди захопили землю на Україні, а Українцям нема нічого? Робітники забули, що й голодні, збіралися довкола зацікавлені, оглядають 204 число харківських “Вістей”. Загикався наш католик, і ні суди, ні туди. Нарешті каже: — Я читав це не в харківських “Вістях”, але у львівському “Новому Часі”.

Кругом всі засміялися. А один з робітників до него: — Отже бачиш. Так треба було зразу й казати, що читав в “Новому Часі”, а не в харківських “Вістях”. Тоді ми були-б тобі сказали, що твоє патріотична газета та її редактор бреше, а так ми кажемо, що не тільки вони брешуть,

ЗДОБУВАННЯ ЙОДУ З ВОДОРОСЛИН ЧОРНОГО МОРЯ.

В колегії Наркомздоровля проф. Авріквієв доповів про наслідки експедиції до Чорного моря для вивчення справи добування йоду з водорослин. Робота експедиції тривала близько року й виявила, що чорноморські водоросли мають великий відсоток йодистої фікофори. Авріквієв розробив проект механізування способів масового лову водорослин, а також збудування йодного заводу на півдні України.

Ознайомившись з наслідками роботи експедиції і з висновками окремих наукових організацій, Наркомздоровля визнав за потрібне й цілком доцільне збудування на Україні йодного заводу. Постанову Наркомздоровля подається на ухвалу Раднаркому. Проектований йодний завод випускатиме місячно до 2,200 кіло йоду ціною 15 карбованців кіло (дешевше від закордонного).

НОВІ ЧЛЕНИ ВСЕСОЮЗНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК.

Всесоюзна Академія Наук, переводячи річні вибори нових членів, обрала з українських вчених на членів-кореспондентів: з математики акад. УАН М. Крилова (Київ); з хімії — Писаржевського (Дніпропетровськ).

ФІЛЬМА “ТАРАС ШЕВЧЕНКО”.

ВИКОРИСТАЙТЕ ОДИНОКУ НАГОДУ У ВАШОМУ ЖИТТІ — ПОБАЧИТИ ЦЮ ПРЕКРАСНУ ФІЛЬМУ.

Онтерійському Провкомові удалося одержати цю фільму з Радянської України. Своя і чужа критика незвичайно високо оцінила цю фільму. Не було, нема і не буде глядача, який не одушевлявся-би цю фільмом, бо хто-ж не бажає поглянути на місця, куди ступала нога великого поета-революонера. Ця фільма проведе глядача через життя, терпіння, тюрми, радість і горе кріпацького генія.

Фільма ця буде показуватися в слід. місцевостях і днях: Порт Артур, 14 — 15 березня. Вест Форт Вільям, 19 — 20 березня. Форт Вільям, 16 — 17 березня. Форт Френсес, 22 — 23 березня.

Пан Енгельгардт, в якого Тарас Шевченко був кріпаком, продає сільських дівчат-кріпачок. Біля пана (ліворуч) вихилився панський економ, а одну дівчину оглядає покупець. Інші дівчата чекають своєї черги.

ЖИТТЯ ШЕВЧЕНКОВЕ.

Про життя великого Бунтаря України — Тараса Шевченка — не всі знають добре. Десь читали, десь чули, але розказати по порядку — не всі можуть. Так от тут ми друкуємо дуже приступно написаний прекрасною українською мовою життєпис Тараса Шевченка і хай його уважно перечитають всі читачі, а напевне скористають чимало.

Редакція “У.Р.В.”

Є на Правобережній Україні, на Київщині, таке собі село Моринці, у Звенигородському повіті. Нічим воно більш не славне, тільки тим, що року 1814, березня 9 народився в кріпацькій сім'ї Шевченків-Грушівських син Тарас. Був він не одна в батька дитина, а ще четверо менших було. Звісно, як за кріпацьких порядків — батьки робили на панщині в свого пана Енгельгардта та на тій панщині й здоров'я позбулися.

Роботячий селянин був батько Тарасів, Григорій. Ремесла знав. Чумакував. Та як обіди дрібні діти, — певне в теста в Моринцях не змедом жилось приймакові, — то й вернувся Григорій у село Кирилівку, звідки родом був.

У Кирилівці й зріс Тарас. Була в його ще старша на 8 літ сестра, що, як і мати, Катрею звалася. Ладно вони собі жили, хоч і в злиднях. Та недовго. Молодою ще вмерла мати, як було ледве 9 років Тарасові. Жити-б та жити ще, як-би не злидні заїли! Не можна в хаті без халяпки: оженився вдруге Григорій

Шевченко, та ще й з удовою. Хто піде до дрібних дітей! Привезла удова в Шевченкову сім'ю ще й своїх трое малят. Що й казати! Звісно, мачуха — не рідна мати. Почалося малому Тарасові не життя, а горювання. Мачуха скіпалася. А тут ще через 3 роки й батько помер. Хлопцеві було 12 літ, та вміраючи батько казав про Тараса, що буде з його або щось дуже добре, або велике ледцало. Вже й тоді видно було, що то не аби-яка зростає людина.

Взявся добре вчитись Тарас, та не дуже його вчено, а більше бито та лаяно. Від дяка-п'янички, до якого було віддано Тараса, він перейшов до другого дяка; тут його геть зовсім загнущали. Не стерпів того хлопець. Раз якось наспів він свого вчителя, що поколом п'яний лежав. Тут він йому все заглав: як за його по помешках читав і як робив на його. Отож зв'язав його і до-схочу навив, та й подався до Лисянки, де був, як — малайр. А Тарас полюбив малювати; тікаючи узвз з собою в дяка й книжечку з малюнками. А то він собі купував за “п'ятака” паперу та й розписував, як знав, різними визерунками й хрестиками. Про це потім писав у хороших своїх віршах.

В Лисянці нічого його не навчено. Тільки й того, що по-шоду ходив, та ще хіба фарби розтрав.

З Лисянки подався хлопець до другого дяка — богомаза у Тарасівці, що вславився на околиці образами Микити святого та Івана воїна. Богомаз подивився, подивився йому на руку, та й каже: “ніякого, хлопче, з тебе тут-

ня не буде — ані швець, ані на дуду ігрещ, ні бондар добрий”. Оттак як одрубав! Похлюпився малим та й помандрував додому і став до череди. Та й тут не вийшло з його добра. Не до худоби було йому за тими думками-мріями, химерами дитячими.

Худоба у шкоду йшла, а хлопця-лаляно й кардио.

Химерна вдача було у малого Тараса! Забереться, було, в бур'яни та й марить. То сплисе ріжні псалми, що десь чув, то щось пробує малювати, що десь бачив, то кортить йому дізнатися притомно, що і як усе на світі єсть. Чув він, що небо держиться на стовпах, ось тікає з дому щоб знайти й побачити ці стовпи, що небо підпірають!

А як нас череду, то приходила до його сусідова донька, маленька кучерявенька Оксаночка. Діти собі гуляли, звикали одне до одного. І ціле життя своє, до самої смерті не забув Тарас своєї малої Оксаночки. Був його Тарас на службі в Кирилівського пана Кошчина. Ну звісно, й там не справився. В усякій роботі був з його великий поспуймайстер. Тоді пішов до малайра в Хлишківку. Цей розкумекав, що з Шевченка будуть люди, та побоявся брати до себе кріпака. Треба було дозволу самого пана. Пішов Тарас на одчай у Вільшану до свого пана Енгельгардта. Панський управитель накинув на хлопця оком і ливши для панської челяді. Посладо хлопця в допомогу кукуареві. Згодом переведено в козацькі. Куди пан їхав, — Тарас мусів бути при його “особі”. Цілими днями доводилося без-

глуздо висиджувати в прихоріж, а як пан гукне, бігти стрімголов, запалити люльку, чи підняти хусточку з підлоги. Зате вже як пана вдома не було, то можна було малювати, або любоватися з малюнків, які він іще раніш робив, тікаючи з кухні в садок, де розвішував на деревах свої малюнки та дивився на їх.

Отак пан його раз якось і застукав на гаричному вчнику, що він уночі малював та палив панське світло — “переводив панське добро”. Побито хлопця добре. Побачив пан, що однаково з його нічого не вийде, то нехай хоч до малайра піде вчитись. Отож і віддано Тараса в науку до малайра.

Повезено хлопця з паном аж у Польщу в столицю польську Варшаву і дано в навчання до відомого майстра-малайра. Та несподіваний пан уже їхав невдовзі з Польщі в Росію, то й хлопця повів з собою аж до Петербургу. Тут опинився він у звичайного малайра-ремісника Ширяєва. Той послав його розмальовувати мости та паркани. Було на той час Тарасові 18 років. Найнято було його аж на 4 роки. Майстер Ширяєв поводився з робітниками суворо, не по-людському. Намалювавшись за день тих парканів, уночі крадькома чухрав Шевченко у Літній Сад, де були хороші мармурові такі людські подоби, чи то статуї. Отут цілими ночами місясними світлами висиджував, любовався ними та змалював. У Петербурзі вночі бував улітку дуже явво.

(Далі буде.)

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

“СВІТ МОЛОДІ”

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати! На щільні рік передплата вносить тільки 50 центів. Поодинокі число 5 ц. Замовлення з грішми посилайте на таку адресу: THE YOUTH'S WORLD Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

Товариші! Віднайдіть передплату на “Укр. Роб. Вісті”!

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

МАСОВИЙ МІТІНГ К.Л.К.

Вінніпег, Ман.

Старанням Комуністичної Партії Канади в Ліги Комуністичної Молоді в Вінніпегу, устроєно в неділю, 4. березня в р. в Стрелі Театрі — концерт-мітінг.

Програма концерту була багата й цікава. Голова вікрив концерт вступною промовою. Далше Друга Дівова Мандалінова Орхестра при відвіді ТУРФДім у Вінніпегу відіграла кілька гарних класичних творів. Після того говорив т. Каганя про змагання капіталістичних держав за всемірну гегемонію. Він пояснював, що в тім боротьбі найважливіше місце займають Заучені Держави в Великій Британії. Та боротьба покищо ведеться мирним способом, а наслідок той боротьби може бути друга всемірна війна.

Сладоучий промовляв т. Оскар Раєн, організатор Ліги Комуністичної Молоді, який переїздив до Західної Канади і з нагоди повороту до Торонто, зупинився на деякий час у Вінніпегу.

Він говорив про молодість та її ролі в класовій боротьбі. Говорив довший час про надходячу війну і яке становище повинна зайняти молодість, коли вибухне різня народів.

Найбільш замітним на концерті було те, що публіки було дуже мало. Але не хочеться вірити своїм власним очам, що робітники Вінніпегу відносяться так байдужо до робітничого руху. Не важе-ж їм так добре знати, що не треба думати про поліпшення життя? Хто не знає тутешніх життєвих умов робітників, то може подумати, що тут справжній рай!

А в дійсності воно зовсім іншаке. Безробітних у Вінніпегу не бракує. А де є безробітні, там мусять бути й нужди. Я вірю, що коли-б були приїшли всі безробітні, то не помістились-б в згаданім театрі.

Присутний.

КОЦЕРТ СЕКЦІЇ МОЛОДІ.

Тейлортон, Саск.

По довгий мандричці я опинився в майстерській місцевості Тейлортона, Саск.

Сумно минали дні за днями, здавалося, що я перетерплю в якості живого трупа, з якого капіталісти потирали висасти останні сили. Нема нікої розради. Людина тільки й жне тут для того, щоб робити на буржуї-паразитів.

Та от приїшла весела хвилина, якої ніколи не забуду. Для 26-го лютого ц. р. загодили до нас молоді члени й членкині Секції Молоді в Бінфеті, Саск., і дали тут дуже гарний концерт. Програма концерту складалася з хороших пісень, декламацій і гри на інструментах.

Я сидів і слухав тіх різних пісень, які плунув струною в мене зоблаке, змучене горем серце. Здавалося, що це ті соловейки, що ще колиш за моїх юних літ співали на тихих українських степах, а тепер приїшли на канадський фронт. В мой душі розбилось весело й приємно, несподівано це соловейки відували надходячу весну.

Організації ТУРФДім належить шира подяка, що виховала дітей, які розвеселють прибитих горем робітників і робітниць.

Іван Стоцький.

ЩО РОБИТИ ЗАРАЗ.

Сондван, Ман.

Читачки робітничо-фермерської преси, "Укр. Роб. Вісті" і "Фармерське Життя", не можна здаватися ширій і зайняті праці, як різних комітетів, так поодиноких товаришів і товаришок, що збирають фонди й самі жертвують на потереших від повені в Східній Галичині й Буковині.

Та на жаль, це є багато місцевостей, а в тім числі й наша, в яких робітники й фермери легкоковають свої справу допомоги братам в старій краю. До цього часу в нас не зроблено нічого, щоб зібрати шонебудь на потереших від стихійного лиха. Наврад, чи можна-б і тепер зібрати що в цій справі, бо трудящі нашої місцевості не мають ще братерського співчуття. Шкода, що кожного дня повторюють "любні ближнього свого". Ну, що й казати. Вони люблять, але тільки того, що носить над обернений коніверць.

Правда, що й тут є кілька вірно думуючих одинач, але з кількома людьми громад не поборе. Багато праці треба ще покласти, щоб переконати людей, що вони не на правільній дорозі.

Всє-ж такі, тим кільком одиначам вдалося зібрати охотників до сцени і 4. лютого ц. р. відіграно в тутешній школі представлення, з якого увєр прийшло виставлено до Головного Комітету Допомоги Жертвам Повені. Хоч невелика не жертва, але вірю, що нею втереться кілька лекким сиротам, що остались без хліба й даху над головою.

Треба признати, що робітничо-фермерська преса відіграла велику ролі в збиранні фондів на потереших від повені. Тому частину приходу з представлення висвяжемо на пресовий фонд "Фармерського Життя".

Тепер хочу сказати слово в одиній дуже важній для робітників і фермерів справі.

Товариші фермери! Вам вже мабуть відомо, що на останньому робітничо-фермерському з'їзді було рішено, щоб позбутися догуг, який ї-

жить на нашій центральній інституції в Вінніпегу — друкарні й школі. Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДім дав заклад до всіх робітників і фермерів Канади, щоб збирати фонди і позбутися догуг, який приносить дальший розвиток наших організацій і преси.

То-ж не відкладаймо такої важної справи, а берімся негайно до праці і докажам, що ми також дорожимо нашою пресою. Докажам, що ми уміємо піддержати нашого учителя, який є робітничо-фермерська преса. А наша преса міститься в тім інституції, на який тяжить ще довг. Треба за всєку ціну позбутися того несправедливого догугу і забезпечити дальший розвиток нашої преси.

Хай же і розвивається робітничо-фермерська преса! Прис.

ФІЛЬМА "ТАРАС ШЕВЧЕНКО"

Ессонвуд, Онт.

Для 24. лютого ц. р. прибула до нашій місцевості фільма "Тарас Шевченко", на яку тутешні робітники очікували з нетерпеливістю.

Сала була брешком набита й публіка нетерпеливо очікувала, коли буде показувати Тарас.

Нараз виступає тов. Унгурич, який в своїй короткій промові дав розясненя про організацію ТУРФДім, та про її освітній праці. Згадав також про здобутки селян, які знаходяться під радянською владою. Хотів наші вороги кричати на радянську владу, що, мовляв, там жидівська й московська влада, але на доказ їхньої брешні хай послужить хочби ця фільма "Тарас Шевченко". І це не одна, але іх десятки на Радянській Україні.

Нараз згасє світло і на екрані почало перебігати життя молодого Тараса. Виростає поет на наших очах. І нема слів, щоб можна описати те страшне життя, яке переживав Тарас Шевченко. В кожного з глядачів можна було побачити слези в очах. А найгірше тоді, коли панські гайдуки катували Тарасового батька, аж воною відвалили.

І так пройшли 2 вечери, які місцева публіка довго буде пам'ятати. На третій вечір це вже була неділя, однак не пройшов даром тому, що місцеві зарди припоручили тов. Унгуричови, щоб дав лекцію на організаційну тему. Тов. Унгурич радо згодився. В своїй 2-годинній промові дав нам багато вказівок, як можна краще поводити роботу в організації.

М. Герчук.

ІНТЕРЕСНИЙ КОНЦЕРТ.

Дітройт, Міч.

Для 25. лютого ц. р. діточа мандолинова орхестра з Форд Сіті, Онт., дала тут концерт. Програма концерту була дуже багата й интересна. Але не хочеться вірити, що робітничі діти можуть виконувати так по артистичному.

На отворення концерту виступили на сцені товариші з Форд Сіті, який передав присутнім привіт від діточої мандолинової орхестри і також від фордситеських робітників. Публіка привітала його чудним оплесками.

Після того слухали музику кукси, з яких найбільше захоплювали публіку: "Хав козак за Дунай", "Бандура" і "Огни горять". Мені здається, що в Дітройті ще не було такого гарного концерту.

Думаю, що на місце буде сказати дещо про те, як концерт був підготовлений з нашого боку. Мушу сказати правду, хоч яка вона болізна, що людей на концерті було дуже мало. Всіх тикетів продано тільки 115. Це надто мало, коли взяти під увагу що в Дітройті є 50 тисяч українського населення.

Та не можна кращого й сподіватися, коли оголошення були розіслані тільки один день перед концертом. Дуже замітним є й те, що того самого вечора, коли відбувався концерт — наш Драмспіггурток пішов співати Грекам. Я немаю нічого проти того, щоб помагати другим. Але вже ніяк не лицове їти й робити шонебудь у других тоді, коли в нас' по сторонні люди дають концерт. Виходить, що в нас все так, як у людей.

Ми повинні помагти нашим товаришам в Форд Сіті, бо вони збудували там дім, на який тяжить довг. До того в Форд Сіті тепер вельке безробіття і тяжко зібрати шонебудь на сплату догугу.

Правда, що ми багато говоримо про науку Леніна, Маркса та Енгельса, але чому-сь то той клич: "Пролетарі всіх країн єднайтеся!" який видивляють пролетарські вожди, не дуже в нас приймається. Це знаю, як ми об'єднаємося з робітниками цілого світа, коли не можемо жити по товаришськи з робітниками такі сусідньої місцевості.

Ф. Фотнік.

З ДОЩУ ТА ПІД РИВУ.

Оттава, Онт.

Що то робиться в тім "божій" світі. Люди будують церкви, читальні, народні доми і інше, а опісля не мають до них права.

От збиралась в нас парафіяни, збудували церкву за свої власні гроші і думали, що не їхній дім, з якого вони можуть зробити що тільки захочуть. Але це не так. Парафіяни згодили переконатися, що церква належить до єпископа Буки і він може зробити з нею, що самий захоче.

Знаю, що церква для того, щоб в ній молитися. А тут парафіянам за-

хотілося грати представлення. Порадяться і вирішили збудувати читальню. Злодили деякі по \$10.00, деякі по \$5.00, інші поприносили будівельного матеріалу і збудували читальню, так на церковній площі. Все й представлення почали грати, тай починають сваритися один другого називати.

Та стало так, що деякі перестали платити церковні вкладки, думали, що вистарить їм читальня. Але духовний отець не зобов'язав такого поступовання. Почав він гримати на своїх парафіян у церкві і заявив, що коли не будуть платити церковних вкладок, то не мають права показувати носа не тільки до церкви, але й до читальні тому, що читальня знаходиться на церковній землі. Кажє: я є тут господарем, а Бука власителем!

От і маєте. Погнівався слуга божий, що парафіяни не приносять грошей. Ну, розуміється, за що-ж вистигує життя, коли стадо бутується? Егомось не під робити до фабрики. Тут є за що злостися.

Таке поступовання духовника викликало обурення в деяких парафіян і вони вийшли з церкви, щоб показати їм читальню та задукувати будувати тепер вже який народний дім. Як каже народна пословиця, — з дощу та під риву.

Божє вам помага! Від кєру до петлоривани дуже близько. Не багато можна виграти на такому зміні коліру. Коли людина хоче позбутися всіх тих галасів, що її об'являють та винисують, то мусять вступити в дійсну робітничу організацію, яка немає нічого спільного з повилие згаданими інституціями.

М. Скакун.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Вінніпег, Ман.

Відділ Робітничого Запомогого Товариства у Вінніпегу з 29. лютого страив одного з своїх членів. т. Васяня Гасюка, що належав до нашої організації від початку її засновання.

Покійний товариш Васяня Гасюк походив з Буковини, з села Чорний Потік, повіт Застава. До Канади приїхав самий і крім першого брата і сестри з рідні не мав тут більше нікого. Покійний мав 35 літ. Все своє в другому році приналежності до Робітничого Запомогого Товариства він заслав на "світлий смієк", а в наслідок став величким хорим на парализ. Через вєсь той час, аж до його смерті, яка наступила в наслідок того, що його забив загарний поїзд в Сент-Бонифеї, дня 29. лютого. т. Гасюк отримував запомогу від Робітничого Запомогого Товариства.

Похороном покійного т. Гасюка займає місцевий відділ Робітничого Запомогого Товариства. Він відбуває в суботу, 3. березня ц. р., з погребового заведення Керу. У похороні взяли участь члени і членкині місцевого відділу Р.З.Т. По короткій промові промови т. Ом. Хоміцького покійного відведено з погребового заведення Керу на цвинтар Елмвуд і там його похоронено.

Сми дорогий товаришу, нехай земля буде тобі пером!

Присутний.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК.

Коламен, Алта.

В числі 11 "У.Р.В." з 31. січня йшла помилка в покійтованні імен жертводавців на сплату догуг Укр. Роб. Дому в Колмен, Алта. Було віддано: Николій і Катерина Кибіч \$1.00, а мало бти: Николій і Катерина Кибіч \$10.00.

В. Семелюк, секретар.

УВАГА, ІСТ КИЛДОНАН, УВАГА!

Старанням Живідділу ТУРФДім в Іст Килдонан, Ман., устроєтється в неділю, 11. березня ц. р., в Укр. Роб. Домі:

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ.

Концерт устроєтється в нагоді Міжнародного дня жінок робітниць.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО ЧЛЕНСТВА К.Л.К. У ВІННІПЕГУ.

Оцім повідомляється всіх вінніпегських українських членів і членкинь Комуністичної Партії Канади, що в сілудуючі неділю, 11. березня, о годині 10. перед полуднем, відбууться в Українськй Робітничій Домі

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО ЧЛЕНСТВА КОМПАРТИ.

В програмі нарад є важливі справи. Всі члени й членкині мають обов'язково в цих нарадах взяти участь.

УВАГА, МУС ДЖО І ОКОЛИЦЯ!

Оцім подается до відома всьм українським робітникам і робітницям, що старанням відділу ТУРФДім в Мус Джо відсвяткується в Укр. Роб. Домі нище подані робітничі свята.

УВАГА, ІСТ КИЛДОНАН, УВАГА!

Старанням Живідділу ТУРФДім в Іст Килдонан, Ман., устроєтється в неділю, 11. березня ц. р., в Укр. Роб. Домі:

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ.

Концерт устроєтється в нагоді Міжнародного дня жінок робітниць.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО ЧЛЕНСТВА КОМПАРТИ.

В програмі нарад є важливі справи. Всі члени й членкині мають обов'язково в цих нарадах взяти участь.

УВАГА, МУС ДЖО І ОКОЛИЦЯ!

Оцім подается до відома всьм українським робітникам і робітницям, що старанням відділу ТУРФДім в Мус Джо відсвяткується в Укр. Роб. Домі нище подані робітничі свята.

УВАГА, ІСТ КИЛДОНАН, УВАГА!

Старанням Живідділу ТУРФДім в Іст Килдонан, Ман., устроєтється в неділю, 11. березня ц. р., в Укр. Роб. Домі:

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ.

Концерт устроєтється в нагоді Міжнародного дня жінок робітниць.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО ЧЛЕНСТВА КОМПАРТИ.

В програмі нарад є важливі справи. Всі члени й членкині мають обов'язково в цих нарадах взяти участь.

УВАГА, МУС ДЖО І ОКОЛИЦЯ!

Оцім подается до відома всьм українським робітникам і робітницям, що старанням відділу ТУРФДім в Мус Джо відсвяткується в Укр. Роб. Домі нище подані робітничі свята.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРІВ ТУРФДІМ В АЛБЕРТІ.

Подано до відома всьм українським фермерам північної Алберти, що албертійський Провок ТУРФДім виславє з Едмонтону на ферми двох організаторів, які відвідують багато фермерських місцевостей. Організаторами є знові вже багатораз український фермер товариші А. Войтинин і П. Кифорук.

Виславлючи організаторів, Провок ТУРФДім хоче допомогти фермерам зміцнити свої організовані сили, бо тільки в організації залураку крайного майбутнього. Тож ми кличемо товаришів фермерів як тих місцевостей, де є вже відділи та товариства ТУРФДім, так і тих, де ще наших організаторів немає, допомогти нашим організаторам в їх корисній для фермерів праці, скликаючи на призначений час мітінги, розповсюджуючи оголошення та агітуючи людей, щоб приходили численно на ці мітінги. Так само просимо дати нашим організаторам матеріальну підтримку, допомагаючи їм переїхати з одної місцевості до другої та покращувати кож частину відділів.

Тут поданоє список місцевостей, які відвідують наші організатори.

ТОВ. А. ВОЙТИНИН ВІДВІДАЄ ТАКІ МІСЦЕВОСТІ:

Кейвіленд, в середу, 14. березня, в годині 7.30 вечером.

Ленок, в Укр. Фарм. Домі в четвер, 15. березня, в годині 7.30 вечером.

МусДжо, в п'ятницю, 16. березня, в годині 7.30 вечером.

Белів, в суботу, 17. березня, в годині 7.30 вечером.

Міриам (Саві Ривер) в неділю, 18. березня, в годині 2.30 по полудні.

Міриам, в Укр. Фарм. Домі, в неділю, 19. березня, в годині 7.30 вечером.

Стубно, у вівторок, 20. березня, в годині 7.30 вечером.

Мирослава, в середу, 21. березня, в годині 7.30 вечером.

Ренфорам, в четвер, 22. березня, в годині 7.30 вечером.

Плейн Лейк, в п'ятницю, 23. березня, в годині 7.30 вечером.

ТОВ. П. КИФОРУК ВІДВІДАЄ ТАКІ МІСЦЕВОСТІ:

Смоки Лейк, в Укр. Фарм. Домі, у вівторок, 13. березня, в годині 7.30 вечером.

Елванд, в середу, 14. березня, в годині 7.30 вечером.

Беліс, в Укр. Фарм. Домі, в четвер, 15. березня, в годині 7.30 вечером.

Даннінг, в п'ятницю, 16. березня, в годині 7.30 вечером.

Спеден, в Укр. Фарм. Домі, в неділю, 18. березня, в годині 2.30 по полудні.

Гран, у вівторок, 20. березня, в годині 7.30 вечером.

Примула, в середу, 21. березня, в годині 7.30 вечером.

Егрімонт, в четвер, 22. березня, в годині 7.30 вечером.

Опал, в п'ятницю, 23. березня, в годині 7.30 вечером.

Вох, в неділю, 25. березня, в годині 2.30 по полудні.

В тих місцевостях, де нема ще ні відділів, ні товариств ТУРФДім, ми кличемо читачів нашої робітничо-фермерської преси подати про прийняття в скликає масові віча, а шим багатораз, товариші, допомогти робітничо-фермерській справі. За вску допомогу ми складаємо ширю подяку. За місцем, де відбууться віча, саліть за оголошенням на місяць.

За Провком.

А. Шидловський, О. Жукевич, голова, секретар.

ЦІКАВА ЛЕКЦІЯ ДЛЯ ЖІНОК В У.Р.Д. У ВІННІПЕГУ.

Дуже цікава, повчача лекція відбується в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу в понеділок, 12. березня, в годині 8.30 вечером на тему ВЕНЕРИЧНІ НЕДУГИ.

Лекцію виголоєить др. Часний при: поміч світляних образків. Запрошуємо на лекцію всіх жінок-робітниць, бо з таких наукових лекцій з світляними образками можна багато скористати. Дітям до 16 літ вступ заборошений.

Товариші! Приходіть на цю лекцію ГРОМАДНО!

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ.

Цім подается до відома всьм членам Відділу ТУРФДім, що у вівторок, 13. березня в годині 8. вечером відбууться МІСЯЧНІ ЗБОРИ

На цих зборах будуть обговорюватися важні справи. Обов'язком кожного члена присути на збори точно на час.

Заряд.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВІННІПЕГУ!

В неділю, 11. березня, о год. 2.30 по полудні, в шкільній салі нового будинку У.Р.Д., відбууться

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЛЬСЬКОГО ГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ.

УВАГА! САСКАТУН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Драматичний гурток при відділі ТУРФДім в Пругам, Саск., відіграє в п'ятницю 23. березня в Українськй Робітничо-Фармерськй Домі в Саскатуні, велику драму на 5 дій Ів. Тоблевича (Карпенка Карпога) п. н.

БЕСТАЛАННА.

Від інших українських драм відрізняється вона життєвим реалізмом. Один нерозважливий крок зі сторони кохачоючої пари, веде до зломання кількох сердець, до потраєчої трагедії.

УВАГА! НОВИНА ДЛЯ ТРАНСКОНІ!

Старанням Драмгуртка при Польськй Робітничій Товаристві у Вінніпегу, відіграється в суботу, 17-го березня, в салі У.Р.Д. в Трансконі, дуже цікава й повчача драма в польськй мові в 4-ох діях т. н. ф.

"РІЄС"

Приходіть всім і кличте своїх знайомих.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ.

Цей концерт устроєтється в нагоді десятилітнього ювілею існування організації ТУРФДім в Канаді.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ.

Цей концерт устроєтється в нагоді десятилітнього ювілею існування організації ТУРФДім в Канаді.

УВАГА, МУС ДЖО І ОКОЛИЦЯ!

Оцім подается до відома всьм українським робітникам і робітницям, що старанням відділу ТУРФДім в Мус Джо відсвяткується в Укр. Роб. Домі нище подані робітничі свята.

УВАГА, ІСТ КИЛДОНАН, УВАГА!

Старанням Живідділу ТУРФДім в Іст Килдонан, Ман., устроєтється в неділю, 11. березня ц. р., в Укр. Роб. Домі:

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ.

Концерт устроєтється в нагоді Міжнародного дня жінок робітниць.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО ЧЛЕНСТВА КОМПАРТИ.

В програмі нарад є важливі справи. Всі члени й членкині мають обов'язково в цих нарадах взяти участь.

УВАГА, МУС ДЖО І ОКОЛИЦЯ!

Оцім подается до відома всьм українським робітникам і робітницям, що старанням відділу ТУРФДім в Мус Джо відсвяткується в Укр. Роб. Домі нище подані робітничі свята.

МІТІНГ МОЛОДІ

Повідомляється всіх членів молодшого під-відділу Секції Молоді у Вінніпегу, що в неділю, 11. березня в год. 10.30 перед полуднем відбууться збори, на котрих будуть обговорювані організаційні справи. Всі члени і членкині повинні обов'язково бути присутними на цих зборах. Нових членів радо вітаємо.

Тож приходіть на збори на означений час, бо є важні справи. Заряд.

ЦІКАВА ЛЕКЦІЯ ДЛЯ ЖІНОК В У.Р.Д. У ВІННІПЕГУ.

Дуже цікава, повчача лекція відбується в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу в понеділок, 12. березня, в годині 8.30 вечером на тему ВЕНЕРИЧНІ НЕДУГИ.

Лекцію виголоєить др. Часний при: поміч світляних образків. Запрошуємо на лекцію всіх жінок-робітниць, бо з таких наукових лекцій з світляними образками можна багато скористати. Дітям до 16 літ вступ заборошений.

Товариші! Приходіть на цю лекцію ГРОМАДНО!

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ.

Цім подается до відома всьм членам Відділу ТУРФДім, що у вівторок, 13. березня в годині 8. вечером відбууться МІСЯЧНІ ЗБОРИ

На цих зборах будуть обговорюватися важні справи. Обов'язком кожного члена присути на збори точно на час.

Заряд.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВІННІПЕГУ!

В неділю, 11. березня, о год. 2.30 по полудні, в шкільній салі нового будинку У.Р.Д., відбууться

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЛЬСЬКОГО ГУРТКА ПРИ ВІДДІЛІ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ.

УВАГА! САСКАТУН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Драматичний гурток при відділі ТУРФДім в Пругам, Саск., відіграє в п'ятницю 23. березня в Українськй Робітничо-Фармерськй Домі в Саскатуні, велику драму на 5 дій Ів. Тоблевича (Карпенка Карпога) п. н.

БЕСТАЛАННА.

Від інших українських драм відрізняється вона життєвим реалізмом. Один нерозважливий крок зі сторони кохачоючої пари,